

Mer information:

tillfällig välfärdskoordinator Laura Salomaa, tfn 040 194 8508  
fornamn.efternamn@grankulla.fi

Det missbruksförebyggande arbetet utgör en del av kommunens arbete för att främja hälsa och välfärd. Det är fråga om lagstadgad (523/2015;1326/2010) verksamhet för att förebygga och minska bruket av alkohol, tobaks- och nikotinprodukter, narkotikabruk och penningsspelproblem samt de hälsorelaterade, sociala och samhällseliga problem som dessa orsakar. Det missbruksförebyggande arbetet riktar sig till hela befolkningen.

Lagen om organisering av det förebyggande rusmedelsarbetet definierar kommunens ansvar för ordnandet av arbetet samt dess uppgifter inom det missbruksförebyggande arbetet. På kommunernas missbruksförebyggande arbete tillämpas dessutom det som bestäms i 11 och 12 § i hälso- och sjukvårdslagen om främjandet av hälsa och välfärd samt planeringen av och rapporteringen om detta arbete. Landskapen kommer i framtiden att arbeta på regional nivå och ge kommunerna expertstöd, men det lokala ansvaret stannar kvar hos kommunerna.

Den plan som den tvärsektoriella HYTE-arbetsgruppen berett till stöd för det kommunala missbruksförebyggande arbetet synliggör kompetensen hos olika aktörer inom staden, det missbruksförebyggande arbete som de genomför samt arbetsfördelningen och utvecklings- och samarbetsbehoven under strategiperioden.

Programmet för missbruksförebyggande arbete utgör en del av stadens strategi.

Målen i programmet och de åtgärder som stöder målen är uppsatta utgående från missbrukssituationen, de lokala förhållandena samt det Missbruksförebyggande programmet (Ehkäisevän päihdetyön ohjelma, på finska, Social- och hälsovårdsministeriet 2015). Vid uppsättningen av målen har vi också beaktat hur det föregående programmet utfallit och de utvecklingsmål som kan härledas ur det.

Programmet innehåller sex tyngdpunkter som anger riktlinjerna för det missbruksförebyggande arbetet: definiering av strukturerna, rapportering om skador, identifiering av riskanvändning och problem samt stöd på ett tidigt stadium, förebyggande av problem och skador, säkerställande av kompetensen inom det missbruksförebyggande arbetet och skapande av samarbetsstrukturer med samarbetspartner. I programmet beskriver vi de metoder för missbruksförebyggande arbete som används i Grankulla i olika miljöer och inom olika sektorer. Under åren 2023–2025 befinner sig programmet för missbruksförebyggande arbetet i en övergångsperiod innan arbetet inom välfärdsområdet startar i sin helhet.

I samband med bokslutsprocessen följer vi årligen upp hur åtgärderna fortskrider och vi rapporterar om det regelbundet varje år i en kortfattad välfärdsberättelse

och varje fullmäktigeperiod i en omfattande välfärdsberättelse med hjälp av överenskomna indikatorer.

Enligt 5 § i lagen om förebyggande rusmedelsarbete ska kommunen både organisera det missbruksförebyggande arbetet inom sitt område och utse ett organ i enlighet med kommunallagen med ansvar för det missbruksförebyggande arbetet. Organet kan delegera ansvaret för uppgifterna och koordineringen av dem till kommunens multiprofessionella arbetsgrupp. Organet ska försäkra sig om att förvaltningsområdena inom kommunen genomför missbruksförebyggande arbete och att kommunen sörjer för uppföljningen av och kommunikationen om missbruksläget samt se till att kommunen erbjuder invånarna information om missbruksskador och om hur de kan minskas.

Välfärdsutskottet är det organ som ansvarar för det missbruksförebyggande arbetet och den multiprofessionella HYTE-arbetsgruppen ansvarar för uppgifterna och koordineringen av dem.

Välfärdsutskottet antecknade förslaget för kännedom vid sitt möte 8.3.2023 (§ 13) och beslutade be om utlåtanden av de övriga utskotten, äldre- och handikappråden samt ungdomsfullmäktige om Grankulla stads program för missbruksförebyggande arbete för åren 2023–2025.

Utlåtandena gavs av finska och svenska utskottet för undervisning och småbarnspedagogik, samhällstekniska utskottet, ungdomsfullmäktige, äldre- och handikapprådet (utlåtandena som **bakgrundsmaterial**).

De mål och den metod för uppföljning som presenterades i programmet ansågs generellt sett vara bra och synpunkterna i utlåtandena ansluter sig till tyngdpunkterna i programmet för missbruksförebyggande arbete: mångsidig kommunikation, riskkonsumtion och tidig identifiering av problem och förebyggande av dem samt sakkunnigas kompetens.

I utskottens utlåtanden framhölls att missbruksförebyggande arbete som utförs i vardagsmiljön är centralt då det gäller att främja barns och ungdomars välfärd. Även vikten av samarbete över förvaltnings-, sektors- och kommungränserna betonades. En aktiv dialog mellan parterna i Grankulla ansågs vara en förutsättning för att lyckas med det missbruksförebyggande arbetet. Framför allt önskades mer diskussion och mer synlig kommunikation mellan välfärdsområdet och staden.

Finska utskottet för undervisning och småbarnspedagogik ansåg att utvecklingen av samarbete mellan ungdomsarbetet och skolorna är viktigt. Västra Nylands välfärdsområde är en betydande aktör. Utskottet föreslog att programmet också skulle kunna förtydliga strukturen för samarbetet. Dessutom föreslog utskottet att information om missbrukstjänster inom välfärdsområdet skulle ingå i kommunikationsåtgärderna. Offentlig diskussion och kommunikation i lokaltidningen bör också utnyttjas i det missbruksförebyggande arbetet.

Svenska utskottet för undervisning och småbarnspedagogik ansåg att Grankulla stads program för missbruksförebyggande arbete 2023–2025 är omfattande när det gäller småbarnspedagogik och undervisning.

Samhällstekniska utskottet fästade uppmärksamhet vid rökfriheten och märkning av rökplatser och rökförbud med skyltar enligt lagen som trädde i kraft i början av 2022.

Ungdomsfullmäktige konstaterade i sitt utlåtande att strategin verkar bra. Missbruksförebyggande arbete utgör ett viktigt inslag i ungdomsledarnas dagliga arbete och utförs över förvaltnings- och kommungränserna.

Äldrerådet betonade i sitt utlåtande vikten av att beakta de speciella alkoholskador som drabbar just den åldrande befolkningen, bl.a. samverkan av alkohol och läkemedel, större risk för olyckor, problem som föranleds av penningspelberoende och andra sociala problem. En låg tröskel att föra saken på tal är viktig inte bara inom äldreomsorgen utan också i servicen för alla åldersgrupper. Alla åtgärder som minskar bruket av alkohol och droger gagnar den mentala hälsan och även välfärden överlag.

Handikapprådet lyfte i sitt utlåtande fram särdragen i det förebyggande rusmedelsarbete som riktar sig till personer med funktionsnedsättning samt de personer bland dessa som hör till riskgrupper och behöver särskilt stöd. Kommunikationen och materialet bör planeras så att också alla specialgruppers behov blir beaktade. Handikapprådet påpekade i sitt utlåtande att personer med funktionsnedsättning inte har beaktats inom olika områden.

Utlåtandena avspeglade en förståelse för att det missbruksförebyggande arbetet är ett samarbete mellan många olika aktörer och att kommunikation spelar en stor roll i att förmedla information. Alla utlåtandena har beaktats i Grankulla stads program för missbruksförebyggande arbete 2023–2025.

Den tvärssektoriella HYTE-arbetsgruppen koordinerar genomförandet av programmet för missbruksförebyggande arbete. Om utfallet av programmet rapporteras årligen bl.a. i samband med välfärdsrapporten.

Välfärdsutskottet (4.10.2023 § 57) och stadsstyrelsen (20.11.2023 § 193) godkände för sin del Grankulla stads program för missbruksförebyggande arbete 2023–2025 (**bilaga**).

Stadsstyrelsen:

Fullmäktige godkänner Grankulla stads program för missbruksförebyggande arbete 2023–2025 som finns som bilaga.

.....

Tillfällig välfärdskoordinator Laura Salomaa redogjorde för ärendet.

Beslut:

Beslutsförslaget godkändes.

Bilagor:

Grankulla stads program för missbruksförebyggande arbete 2023–2025

Bakgrundsmaterial:

Utlåtanden om programmet för missbruksförebyggande arbete 2023–2025